

**Program subvencionisanja kamatne stope na kredite
odobrene privrednim društvima i preduzetnicima iz
oblasti turizma i ugostiteljstva**

Podgorica, novembar 2016. godine

1. Uvod

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, u funkciji ostvarenja strateškog cilja tj. nastojanja da Crna Gora postane visoko-kvalitetna turistička destinacija sa cjelogodišnjim, diverzifikovanim proizvodom, intenzivno sprovodi aktivnosti na stvaranju preduslova za unapređenje kvaliteta turističke ponude sa akcentom na hotelske kapacitete visoke kategorije.

Kako bi se obezbijedila finansijska podrška unapređenju kvaliteta ponude, čl.129 Zakona o turizmu definisano je da "Program podsticajnih mjera u oblasti turizma, na predlog Ministarstva, donosi Vlada, kao i da se sredstva za finansiranje projekata u okviru programa podsticajnih mjera obezbjeđuju sredstvima opredijeljenim budžetom Crne Gore za potrebe Ministarstva". Kao polazište za pripremu Programa subvencionisanja koristili smo Informaciju o analizi uticaja i podsticaja i poreskih olakšica u turizmu na ekonomiju i javne finansije Crne Gore u srednjem roku /Scenario III/ koju je Vlada Crne Gore usvojila u junu 2015. godine.

Ovim Scenariom je data projekcija neophodnih sredstava za subvencioniranje kamata, u trajanju od 9 godina, a koja za cilj ima izgradnju novih 76 hotela. Projekcijom je predviđeno budžetsko izdvajanje po ovom osnovu, podijeljeno po godinama, ali ni u jednoj godini ne prelazi iznos od 5 miliona eura.

S druge strane, Investiciono-razvojni fond A.D., u okviru svoje djelatnosti, odobrava kreditna sredstva privrednim društvima i preduzetnicima iz oblasti turizma i ugostiteljstva u cilju realizacije njihovih razvojnih projekata.

Svrha Programa je obezbjeđenje podrške preduzetništvu kroz unapređenje postojećih i otvaranja novih mikro, malih i srednjih privrednih društava i podršku preduzetnicima u oblasti turizma i ugostiteljstva putem subvencionisanja kamatnih stopa na njihova kreditna zaduženja, čime bi se unaprijedila turistička ponuda.

Ciljevi Programa su podizanje nivoa kvaliteta ponude postojećih hotelskih kapaciteta, odnosno njihovih kategorija do nivoa kategorije od 4 i 5 zvjezdica prvenstveno na sjeveru Države, kao i prenamjena stambenih objekata u ugostiteljske kapacitete, tj. u hotele sa 4 i 5 zvjezdica, a što doprinosi poboljšanju pozicije Crne Gore kao turističke destinacije.

S obzirom na dužinu perioda povraćaja sredstava uložениh u turističku djelatnost, kao i usljed još uvijek visoko izraženog sezonalnog karaktera poslovanja u turizmu, Ministarstvo i Fond cijene svrsishodnim da se izvrši subvencionisanje kamatne stope na kredite odobrene turističko – ugostiteljskoj privredi kroz realizaciju "Programa subvencionisanja kamatne stope na kredite odobrene privrednim društvima i preduzetnicima iz oblasti turizma i ugostiteljstva", a na osnovu Sporazuma o saradnji.

2. Svrha i ciljevi programa

Svrha Programa je podrška preduzetništvu putem unapređenja postojećih i otvaranja novih mikro, malih i srednjih privrednih društava i pomoći preduzetnicima u oblasti turizma i ugostiteljstva kroz subvencionisanje kamatnih stopa na njihova kreditna zaduženja, čime bi se

unaprijedila turistička ponuda, ali i stvorili uslovi za povećanje broja radnih mjesta i ukupnih prihoda u turizmu i sa turizmom povezanim djelatnostima.

Ciljevi programa su:

- unapređenje kvaliteta i nivoa ponude postojećih hotelskih kapaciteta kroz dogradnju, rekonstrukciju, adaptaciju i opremanje do nivoa kategorije 4 i 5 zvjezdica shodno važećim standardima u turizmu;
- kupovina već postojećih hotelskih kapaciteta kategorije 3 i manje zvjezdica uz obavezna investiciona ulaganja kojim će se kvalitet ponude unaprijediti do nivoa 4 i 5 zvjezdica shodno važećim standardima u turizmu;
- prenamjena objekata iz stambenih u turističke kapacitete i investiciona ulaganja za njihovo stavljanje u funkciju turizma, odnosno prenamjena u hotele sa 4 i 5 zvjezdica.

Sve navedeno bi u konačnom rezultiralo unapređenjem nivoa postojećih hotelskih sadržaja kategorije 3 i manje zvjezdica, izgradnjom novih hotelskih sadržaja kategorije 4 i 5 zvjezdica, produženjem glavne turističke sezone, povećanim zapošljavanjem u turizmu i sa turizmom povezanim djelatnostima, te povećanjem prihoda za državu Crnu Goru i njenim boljim pozicioniranjem kao turističke destinacije.

3. Predmet subvencija

Predmet subvencija su ulaganja u postojeće ugostiteljske objekte kategorije 3 i manje zvjezdica u cilju unapređenja kvaliteta njihove ponude do nivoa 4 i 5 zvjezdica ili u nove ugostiteljske objekte kategorije 4 i 5 zvjezdica iz grupe hoteli (shodno Zakonu o turizmu), sa izuzetkom apart i kondo hotela, gostionica, motela i hostela.

Subvencije će se odobravati za investiranje u:

- materijalnu imovinu (građevinski objekti, oprema i uređaji, sitan inventar...) i
- nematerijalnu imovinu (razvoj proizvoda ili usluge, patenti, licence, koncesije, franšize i sl).

Subvencije se neće odobravati za ulaganje u:

- ugostiteljske objekte za pružanje isključivo usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića: restorani - klasični, specijalizovani i nacionalni restorani; picerija; konoba; grupa caffe barovi (caffe bar, kafana, kafić, kafeterija, disko club, noćni club, bistro pivnica, krčma i sl.); catering objekti; objekti brze hrane; objekti jednostavnih usluga (poslastičarnica, pečenjara, kantina i sl.);
- projekte kojima se krše međunarodno priznata prava radnika, uključujući zaštitu na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori;
- projekte kojim je planirano ulaganje u objekte u kojima se organizuju i priređuju igre na sreću.

4. Korisnici subvencija

Korisnici subvencija mogu biti privredna društva i preduzetnici, shodno Zakonu o privrednim društvima.

5. Trajanje Programa subvencionisanja i opredijeljena finansijska sredstva

Program subvencionisanja kamatne stope na kredite odobrene privrednim društvima i preduzetnicima iz oblasti turizma i ugostiteljstva definiše uslove subvencionisanja za 2016. godinu.

Za svaku narednu godinu pripremaće se novi Program subvencionisanja kojim će se definisati prioritetne oblasti/projekti koje mogu biti predmet subvencionisanja u tekućoj godini.

Budžetom Ministarstva održivog razvoja i turizma za 2016. godinu je u ovu svrhu opredijeljeno 50.000,00 €.

Sredstva za realizaciju Programa subvencionisanja biće opredijeljena u Budžetu Ministarstva pojedinačno za svaku kalendarsku godinu, shodno Zakonu o budžetu.

Ministarstvo će odobravati subvencije sve dok budžetska sredstva za ove namjene budu opredijeljena u Budžetu Ministarstva.

6. Uslovi subvencionisanja

Ministarstvo održivog razvoja i turizma (u daljem tekstu „Ministarstvo“) će vršiti subvenciju kamatne stope onim klijentima koji za to budu ispunjavali sljedeće uslove:

- korisnici subvencija mogu biti isključivo korisnici kredita Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D. (u daljem tekstu „Fond“), a koji je odobren za investiranje u projekte čiji su ciljevi u skladu sa ovim programom;
- korisnici subvencija mogu biti isključivo subjekti kojima je kredit od strane Fonda odobren u godini u kojoj je raspisan Javni poziv za subvencionisanje na koji su se prijavili;
- korisnici subvencija mogu biti isključivo subjekti koji su registrovani u Centralnom registru privrednih subjekata;
- korisnici subvencija mogu biti isključivo subjekti koji uredno izmiruju svoje poreske obaveze;
- korisnici subvencija mogu biti isključivo subjekti koji nisu u poteškoćama u skladu sa zakonom, odnosno subjekti nad kojima nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, izuzev reorganizacije u skladu sa propisima kojim se uređuje stečaj privrednih društava;
- korisnici subvencija mogu biti isključivo subjekti kojima za investicioni projekat za koji podnose zahtjev za subvencije nijesu prethodno odobrena sredstva državne pomoći;

- korisnici subvencija navedene subvencije mogu koristiti za isti projekat u iznosu od najviše 50% za velika, 60% za srednja i 70% kamatne stope za mala preduzeća, s tim što se ova kamatna stopa zbraja (kumulira) sa kamatnom stopom IRF-a.

Fond će, za klijente kojim su prethodno odobrili kreditna sredstva, a koji su pritom podnijeli zahtjev za subvencionisanje u skladu sa onim što je definisano ovim programom, dostavljati Ministarstvu neophodna dokumenta, informacije i podatke, a koji su uslov za dobijanje subvencije, shodno tački 9 ovog programa, po službenoj dužnosti.

Ministarstvo će voditi računa da ukupni intenzitet (iznosi) subvencionisanih kamatnih stopa ne prelaze maksimalni utvrđeni intenzitet.

7. Kreditni uslovi

Kredite koji se budu odobravali u ove svrhe, Fond će odobravati u skladu sa kreditnim linijama koje su namijenjena za podršku i razvoj mikro, malih i srednjih privrednih društava i preduzetnika koji planiraju da investiraju u turizam i ugostiteljstvo.

Kreditni će se odobravati kako direktno korisnicima kredita, tako i posredstvom poslovnih banaka.

8. Raspisivanje i objava Javnog poziva

Nakon što Vlada Crne Gore odobri ovaj Program, Ministarstvo i Fond će potpisati Sporazum o njegovoj realizaciji.

Nakon potpisivanja Sporazuma Ministarstvo će u saradnji sa Fondom raspisati Javni poziv za podnošenje zahtjeva za subvencionisanje kamatne stope privrednim društvima i preduzetnicima iz oblasti turizma i ugostiteljstva.

Javni poziv sa neophodnom dokumentacijom će biti objavljen na internet stranicama Ministarstva održivog razvoja i turizma - www.mrt.gov.me i Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D. - www.irfcg.me.

9. Neophodna dokumentacija

9.1. Korisnik je dužan da dostavi:

1. zahtjev za dodjelu subvencije sa kratkim i konciznim objašnjenjem po svim kriterijumima iz tačke 10 Programa;
2. izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata;

9.2. Fond je dužan da dostavi:

1. investicioni program;
2. iznos kreditom odobrenih sredstava i iznos kamate;
3. dokaz o namjenskom korišćenju odobrenih kreditnih sredstava;

4. dokaz da korisnik uredno izmiruje poreze i doprinose;
5. dokaz da korisnik ne kasni u otplati kredita dobijenog od IRF-a;
6. da je korisnik otvorio/biznis planom planirao nova radna mjesta sa podatkom o broju novozaposlenih lica/lica koja će biti novozaposlena;

10. Kriterijumi za dodjelu subvencija

KRITERIJUMI	BODOVANJE	
Vrijednost dobijenog kredita od IRF	do 500.000 eur	5 bodova
	500.001 eur i više	10 bodova
Hoteli po regijama Crne Gore	hoteli na jugu i u Podgorici	3 boda
	hoteli u centralnoj regiji (izuzev u Podgorici) i sjevernoj regiji	10 bodova
Planirani ugostiteljski objekti zavisno od kategorije	hotel sa 4 zvjezdice	5 bodova
	hotel sa 5 zvjezdica	10 bodova
Otvoreni/planirani broj novih radnih mjesta	od 10 do 19 radnih mjesta	3 boda
	od 20 do 35 radnih mjesta	5 bodova
	36 i više radnih mjesta	10 bodova
Ugostiteljski objekti zavisno od kapaciteta tj. broja smještajnih jedinica	50 - 100 smještajnih jedinica	3 boda
	101 - 150 smještajnih jedinica	5 bodova
	151 - i više smještajnih jedinica	10 bodova

11. Podnošenje zahtjeva za subvencionisanje

Potencijalni korisnici podnose zahtjev za subvencionisanje i u prilogu dokumentaciju kako je definisano tačkom 9 ovog programa.

Zahtjev sa pratećom dokumentacijom se dostavlja u 2 primjerka /od kojih jedan mora biti original/, a na adresu: **Ministarstvo održivog razvoja i turizma, IV Proleterske brigade br 19, Podgorica**, lično ili preporučenom poštom na arhivu Ministarstva, sa naznakom „**Prijava na Javni poziv za podnošenje aplikacija za subvencionisanje kamatne stope na kredite odobrene privrednim društvima i preduzetnicima iz oblasti turizma i ugostiteljstva za 2016. godinu.**“

Razmatraće se isključivo zahtjevi koji ispune sve uslove i kriterijume definisane ovim programom.

12. Rok za podnošenje zahtjeva i donošenje odluke po zahtjevima za subvencionisanje

Rok za podnošenja zahtjeva za subvencionisanje je 21 kalendarski dan od dana objave Javnog poziva.

Rok za donošenje Odluke po zahtjevima je 21 kalendarski dan od dana zatvaranja Javnog poziva.

13. Postupak dodjele subvencija

Postupak dodjele subvencija u nadležnosti je Komisije, koju formira Ministar održivog razvoja i turizma. Zadatak Komisije je da na osnovu pristiglih zahtjeva i ispunjenosti programom definisanih uslova i kriterijuma sačini predlog Odluke o iznosu i načinu subvencionisanja za konkretan projekat.

Konačnu Odluku o iznosu i načinu subvencionisanja donosi Ministar održivog razvoja i turizma i sa podnosiocima zahtjeva za konkretne projekte zaključuje ugovor o subvencionisanju.

Ugovori sa odabranim korisnicima će biti potpisani najkasnije u roku 30 dana od dana objave Odluke o odabiru projekata i dodjeli sredstava.

Sredstva će se odobravati prema bodovnoj listi od najvećeg broja na niže, a do krajnje raspodjele ukupnog iznosa raspoloživih sredstava namijenjenih za realizaciju ovog programa.

Ako posljednji projekat na bodovnoj listi prelazi ukupan iznos raspoloživih sredstava, projekat može dobiti samo dio zahtijevanih sredstava, odnosno onaj iznos koji je preostao u Budžetu.

Odobreni iznos subvencije će biti uplaćen najkasnije do 15. decembra tekuće godine.

14. Lista korisnika kojima su odobrene subvencije

Lista korisnika kojima su odobrene subvencije po navedenom Javnom pozivu sa iznosom dodijeljenih sredstava biće objavljena na internet stranici Ministarstva održivog razvoja i turizma - www.mrt.gov.me i Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D. - www.irfcg.me u roku od 15 dana od dana donošenja Odluke o odabiru projekata i dodjeli sredstava.

15. Ostalo

Prilog ovom programu je Predlog sporazuma o saradnji između Ministarstva i Fonda.

Prilog ovom programu je Predlog teksta javnog poziva za podnošenje aplikacija za subvencionisanje kamatne stope na kredite odobrene privrednim društvima i preduzetnicima iz oblasti turizma i ugostiteljstva za 2016. godinu koji će raspisati Ministarstvo i Fond.